

PONITRIANSKE MÚZEUM V NITRE

VÝSTAVA

GERMÁNI A ICH KULTÚRA

TERMÍN:

2. 11. 2021 - 31. 12. 2021

MIESTO:

PONITRIANSKE MÚZEUM V NITRE

AUTOR A KURÁTOR VÝSTAVY:

PHDR. JAROSLAVA RUTTKAYOVÁ

Výstava **Germáni a ich kultúra** v krátkosti dokumentuje dobu pred príchodom Slovanov na naše územie, konkrétne na Ponitrie. Sústreďuje sa na dôležitú archeologickú lokalitu v Nitre-Párovských Hájoch, v údolí Valy-Dolina. Lokalita sa nachádza na miernom ľavobrežnom svahu Cabajského potoka. Záchranný výskum náleziska bol vyvolaný výstavbou viacerých vetiev plynovodu v rokoch 1985 - 1986 a 1994 - 1995. Dovedna sa preskúmalo viac ako 200 objektov z rôznych úsekov včasnej doby dejinnej a stredoveku.

Najväčšia osada fungovala na tomto mieste v dobe rímskej a dobe sťahovania národov, od polovice 3. storočia do polovice 5. storočia. V tom čase tu žili Germáni. Historické – písomné pramene udávajú na území západného Slovenska kmene Kvádov (Cornelius Tacitus). Objavili ju archeológovia Karol Pieta a Matej Ruttkay z Archeologického ústavu SAV. Na ploche 3 500 m² preskúmali 90 objektov rôznej funkcie – obydlia, výrobné objekty aj hospodárske stavby.

Materiálna kultúra germánskeho obyvateľstva je relatívne jednoduchá. Kvádi si priniesli do nových sídiel na strednom Dunaji znalosť ručne, po domácky vyhotovených hlinených nádob. Až v 3. storočí sa začala u nich presadzovať remeselná, na kruhu vyrábaná keramika. Na celom území, najmä na juhozápadnom Slovensku nachádzame v rámci importovaného tovaru z rímskych provincií i samotnej Itálie luxusný hrnčiarsky tovar – kolkovanú keramiku, terru sigillatu, často reliéfne zdobenú, sklené nádoby, ale aj rôzne ozdoby, šperky, nástroje a úžitkové predmety.

Dekoratívnu aj praktickú funkciu plnili bronzové a železné spony aj ozdobné kostené ihlice, ktoré slúžili na úpravu vlasov. K najobľúbenejším ozdobám kvádskych žien patrili náhrdelníky zo sklenených korálikov. Bežnou súčasťou výstroja boli kožené opasky, z ktorých sa najčastejšie zachovali pracky a rôzne typy kovaní. Dôležitým predmetom dennej potreby bol železný nôž.

PONITRIANSKE MÚZEUM V NITRE

Vo výbave ženských hrobov sa stretávame s ihlami na šitie, kostenými ihelníkmi – puzdrami na ihly a hlinenými praslenmi – súčasťami vretienok používaných pri pradení. Dokladom výroby tkanín sú aj hlinené tkáčske závažia. Na úpravu vlasov a zovňajšku slúžili kostené hrebene. Výnimočne sa vyskytli aj rímske mince.

Osada v Nitre-Párovských Háloch patrila do siete germánskych sídlisk v predpolí Rímskej ríše. Fungovala nepretržite od polovice 3. storočia do polovice 5. storočia. Po odchode germánskych kmeňov zostala niekoľko storočí ľudoprázdna a opätovne ju osídlili až Slovania v 9. storočí.

Partnermi výstavy sú Nitriansky samosprávny kraj a Archeologický ústav SAV v Nitre.

V Nitre dňa 28. 10. 2021

Miesto konania:

Ponitrianske múzeum v Nitre
Štefánikova trieda 1, 949 01 Nitra

Termín výstavy:

2. 11. 2021 - 31. 12. 2021

Kontakt:

Zuzana Vilčeková, marketing@muzeumnitra.sk, 0948 194 385

www.muzeumnitra.sk

www.facebook.com/ponitrianskemuzeumvnitre/

www.instagram.com/muzeumnitra.sk/